

FUTSALEROTUOMARIN KÄSIKIRJA 2026 - 2027

Sisällysluettelo

Johdanto ... 3
Suomen Palloliiton Erotuomariorganisaatio ... 4
Erotuomariorganisaation rakenne ... 4
Suomalaisen erotuomarin profiili ... 6
Erotuomarimääräysten periaatteet ... 8
Ohjeet ja ohjeistus - Hallinnolliset asiat ... 12
Palvelut erotuomariperheelle ... 12
Taso (taso.palloliitto.fi) ... 12
Pelipaikka -henkilörekisteri ... 12
Erotuomariraportti ... 12
Matkustusjärjestelyt ... 12
Erotuomaripalkkiomatkalaskujen käsittely ... 13
Lehdistötilaisuus ja haastattelut ... 13
Käyttäytyminen ottelupaikalla ... 13
Suomen Palloliiton ohjeita ... 13
1 Pelikenttä ... 13
4 Pelaajien varusteet ... 13
5 Erotuomari ... 14
9 Pallo pelissä ja poissa pelistä ... 14
12 Kielletty peli ja sopimaton käytös ... 14
16 Rajapotku ... 18
Muita ottelutapahtumaan liittyviä ohjeita ... 18
Maalintekijän ja syöttäjän määrittäminen ... 18
Pöytäkirjakäytännöt ja taustahenkilöiden lukumäärä ... 19
Ei-pelaavat pelaajat ... 19
Tulospalvelu ... 20
Voittomaalikilpailu ... 20
Voittomaalikilpailun aloittaminen ... 21
Voittomaalikilpailun aikana ... 21
Otteluiden ratkaiseminen miesten ja naisten Futsal-Liigan pudotuspeleissä ... 22
Voittomaalikilpailun jälkeen ... 22
FUTSAL KILPAILUTOIMINTAA KOSKEVIA ASIOITA: ... 23

Johdanto

Erotuomaritoiminta on oleellinen osa peliä. Futsalsäännöt ja niiden tulkinnat sekä erotuomaritoiminta yleisesti kiinnostavat laajasti koko futsalperhettä.

Tämän käsikirjan tavoite on koota kaikki ohjeistukset, päätökset ja suositukset. Näin kaikki futsaltoimijat ovat tietoisia erotuomareille annetuista ohjeista ja tieto on kaikille helposti saatavilla.

Käsikirja on jaettu kolmeen osioon.

Ensimmäinen osio käsittelee yleisesti Suomen Palloliiton erotuomariorganisaatiota.
Toinen osio koostuu erotuomareille hyödyllisistä ohjeista.
Kolmannessa osiossa taas nostetaan esille ottelutapahtumaan liittyviä lisäohjeita.

Käsikirja on suunnattu kaikille Palloliiton kouluttamille erotuomareille ja erotuomarivalmentajille sekä koko futsalyhteisölle. Käsikirjan ohella on erittäin tärkeää tutustua myös Futsalsääntöihin. Futsalsäännöissä olevia ohjeita ei sisällytetä tähän käsikirjaan.

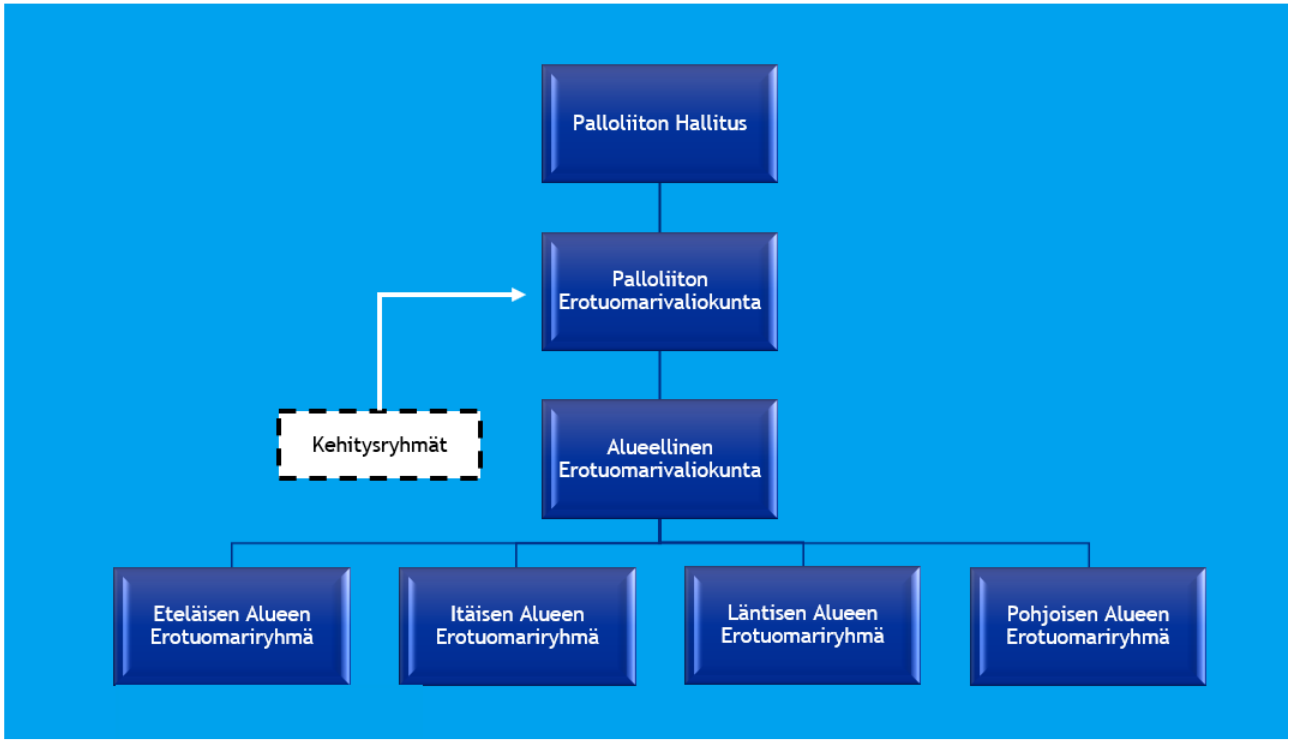
Hyvää futsalkautta kaikille futsalperheen jäsenille!

SPL erotuomariorganisaatio

Suomen Palloliiton Erotuomariorganisaatio

Erotuomariorganisaatio löytyy tästä linkistä (palloliitto.fi) >>

Erotuomariorganisaation rakenne

Erotuomarivaliokunta (EVA)

Suomen Palloliiton hallituksen valitsema erotuomarivaliokunta toimii Palloliiton organisaatiossa hallituksen alaisena seurojen kokouksen vahvistamassa johtosäännössä sille määrättyä strategista toimintaa kehittävänä ja suunnittelevana elimenä. Erotuomarivaliokunnalla on kokonaisvastuu suomalaiseen erotuomaritoimintaan liittyvistä linjauksista ja toiminnan kehittämisen painopisteistä.

Erotuomarivaliokunta päättää mm.

- Veikkausliigan, Kansallisen Liigan, Ykkösliigan, Ykkösen, Miesten Kakkosen, **Miesten Futsal-Liigan ja Miesten Futsal-Ykkösen erotuomariryhmät**
- Veikkausliigan ja Ykkösliigan avustava erotuomari -ryhmä sekä Kansallisen Liigan naisavustavien erotuomareiden -ryhmä - Veikkausliigan, Kansallisen Liigan, Ykkösliigan, Ykkösen, Miesten Kakkosen, **Miesten Futsal-Liigan ja Miesten Futsal-Ykkösen erotuomarivalmentajat**
- FIFA:lle esitykset kansainvälisiksi erotuomareiksi, avustaviksi erotuomareiksi sekä videotuomareiksi (miehet, naiset**, futsal**)
- Erotuomarimääräysten periaatteet

Kehitysryhmät

Erotuomarivaliokunnan alaisuudessa toimii neljä kehitysryhmää, joiden tehtävänä on kehittää oman ryhmänsä tuomaritoimintaa ja valmistella esityksiä erotuomarivaliokunnalle oman ryhmänsä osalta. Kehitysryhmät eivät ole päätöksentekoelimiä, vaan niiden tehtävänä on tuottaa laadukkaita esityksiä

Kehitysryhmät:

Kehitysryhmä 1 (Veikkausliiga & Ykkösliiga, ET & AET)

Kehitysryhmä 2 (Kansallinen Liiga, Ykkönen & Kakkonen, ET, erotuomareiden ja avustavien erotuomareiden talenttierotuomareita)

Kehitysryhmä 3 (Kansallinen Liiga AET & Naisten Talenttitoiminta)

Kehitysryhmä Futsal (Futsal-Liiga ET, Futsal-Ykkönen ET & Futsalin Talenttitoiminta)

Kehitysryhmien tehtävät ovat mm.

- Tuottaa ohjaavaa näkemystä erotuomarimääräysten suuntaviivoista erotuomaritoiminnon asettelusta vastaavalle henkilölle, kuitenkin niin että operatiivinen asettelu tapahtuu aina erotuomaritoiminnossa.
- Tehdä luokitusesitykset oman erotuomariryhmänsä osalta erotuomarivaliokunnalle.
- Tunnistaa talentit ja auttaa heitä kehittymään kohti seuraavia haasteita.
- Erotuomareiden valmentamisen ja kehittämisen lisäksi oman ryhmänsä ja sen toiminnan kehittäminen.
- Yhdessä erotuomarivaliokunnan muiden jäsenten ja erotuomaritoiminnon vastinparien kanssa ideoida ja suunnitella ryhmäspesifisiä koulutuksia ja koulutustarpeita.

Alueellinen erotuomarivaliokunta (AEVA)

SPL Erotuomarivaliokunnan alaisuudessa toimii Alueellinen erotuomarivaliokunta, joka keskittyy alueellisen erotuomaritoiminnan Grassroots-asioihin, kehittämiseen ja hallinnointiin.

Alueellisen erotuomarivaliokunnan tehtävät ovat mm.

- Johtaa valtakunnallisesti Grassroots-erotuomaritoimintaa sekä kehittää ja johtaa alueellista erotuomaritoimintaa.
- Vastata alueellisen erotuomaritoiminnan laadullisten & määrällisten tavoitteiden toteutumisesta SPL Erotuomarivaliokunnalle.
- Laatia alueiden esityksistä koostettu näkemys Valtakunnallisiin koulutuksiin esitettävistä erotuomareista kehitysryhmille ja erotuomarivaliokunnalle
- Yhdenmukaistaa käytäntöjä tarvittavilta osin alueiden välillä ja näin pyrkiä edistämään laadukkaan erotuomaritoiminnan toteutuminen kaikilla alueilla.

Alueelliset erotuomariryhmät (AERY)

Alueellisen erotuomarivaliokunnan alaisuudessa toimii alueelliset erotuomariryhmät (4kpl).

Alueellisten erotuomariryhmien tehtävät ovat mm.

- Kehittää oman alueensa erotuomaritoimintaa ja viedä käytäntöön parhaita käytäntöjä alueellisen erotuomarivaliokunnan päätösten pohjalta.
- Vastata oman alueensa erotuomaritoiminnan laadullisten ja määrällisten tavoitteiden toteutumisesta alueelliselle erotuomarivaliokunnalle.
- Päättää oman alueensa erotuomariluokitukset.
- Tunnistaa, tukea ja kehittää oman alueensa erotuomaritalentteja
- Edistää positiivisen erotuomari-imagon luomista omilla alueillaan sekä suunnitella ja toteuttaa toimenpiteitä erotuomareiden määrän kasvattamiseksi omalla alueella.
- Varmistaa, että alueen erotuomarivalmennus kohdistuu mahdollisimman laajasti koko erotuomarikuntaan, mutta kuitenkin painottaen alueen tunnistamia talentteja.

- Laatia oma ehdotuksensa valtakunnalliseen koulutukseen nostettavista erotuomareista alueelliselle erotuomarivaliokunnalle.

Erotuomaritoiminto
Palloliiton erotuomaritoiminto koostuu palkatuista työntekijöistä (11), jotka vastaavat erotuomaritoiminnan päivittäisestä operatiivisestä työstä.

Suomalaisen erotuomarin profiili

Arvioidessaan erotuomareita Suomen Palloliiton erotuomariorganisaatio (erotuomarivaliokunnat, kehitysryhmät, alueelliset erotuomariryhmät ja erotuomaritoiminto) huomioi mm. alla olevat seikat. Huomioitavat asiat eivät ole tärkeysjärjestyksessä.

- Suoritukset
- Sääntö- ja kuntotestien tulokset
- Käytettävyys
- Asenne ja sitoutuminen
- Arvioitu potentiaali
- Persoonallisuus

Suoritukset

Erotuomaritoiminnassa hyvä suoritus koostuu pääasiallisesti seuraavista osa-alueista:

- Isot päätökset oikein
- Johtaminen kentällä ja kentän ulkopuolella / pelin kontrolli

Suoritukset arvioidaan erotuomarivalmentajien ja Suomen Palloliiton erotuomariorganisaation toimesta.

Sääntö- ja kuntotestien tulokset

Testien läpäiseminen koulutustapahtumissa on oletusarvo. Kestävyystesteissä, joissa maksimaalinen suoritus on mahdollinen, tavoitelleen maksimaalista suoritusta (esim. ARIET). Tavoite on läpäistä testit erinomaisin tuloksin.

Juoksutestien 20 m spurtti, CODA ja ARIET arvioinnit

20 m	**CODA**	**ARIET**	**TASO**
Alle 3.10	**Alle 9.20**	**yli 16:3 (1470>)**	**Erinomainen**
3.10 – 3.30	9.20 – 9.39	16:3 (1470)	Erittäin hyvä
3.31 – 3.50	9.40 – 9.59	15:5-3 (1275) *(FML, FM1)*	Hyvä
3.51 – 3.60	*9.60– 10.00*	*14:5-3 (1080) (FNL)*	*Heikko*
Yli 3.60	Yli 10.00	Alle 14:5-3 (>1080)	Hylätty

Sääntötestin arviointi

20 kysymystä	**15 kysymystä**	**10 kysymystä**	**TASO**
20	**15**	**10**	**Erinomainen**
19	14	9	Erittäin hyvä
18	13	8	Hyvä
17	12	7,5	Tyydyttävä
15-16	11	7	Heikko
Alle 15	Alle 11	Alle 7	Hylätty

Käytettävyys

Mitä korkeammalle tasolle erotuomari nousee, sen korkeammalle myös odotukset erotuomarin käytettävyydelle nousee.

Asenne ja sitoutuminen

Erotuomarin asenne ja sitoutuminen toimintaan ilmenee muun muassa seuraavista seikoista:

- Ammattimaisuus kaikessa toiminnassa, niin kentällä kuin kentän ulkopuolella
- Hallinnollisten asioiden laadukas hoitaminen
- Kaikkien sidosryhmien kunnioittaminen
- Halu jatkuvaan itsensä kehittämiseen

Arvioitu potentiaali

Erotuomaritoiminnassa pitää jatkuvasti tuottaa erotuomareita eteenpäin seuraaville tasoille ja kansalliselle huipulle. Lisäksi Palloliitto esittää erotuomareita kansainvälisiksi erotuomareiksi. Potentiaalia arvioidessa otetaan huomioon:

- Erotuomarin motivaatio / ambitio
- Valmius työntekoon tavoitteiden saavuttamiseksi
- Aiemmat näytöt työnteosta tavoitteiden saavuttamiseksi
- Erotuomarin ominaisuuksia edetä seuraavalle sarjatasolle / nousta huipulle asti

Persoonallisuus

Hyvällä erotuomarilla on useita tärkeitä ominaisuuksia. Näitä ominaisuuksia ovat muun muassa:

- Tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus
- Pelin ymmärrys
- Urheilullisuus / Olemus
- Päätöksentekokyky
- Mukautumiskyky
- Vuorovaikutustaidot
- Itsevarmuus ja auktoriteetti
- Vahva keskittymiskyky
- Henkinen kestävyys
- Yhteistyökyky

Erotuomarimääräysten periaatteet

Näillä yleisillä Erotuomarimääräysten periaatteilla erotuomarivaliokunta määrittelee sen, miten erotuomaritoiminto asettelee erotuomarit ja erotuomarivalmentajat otteluihin. Erotuomarimääräysten periaatteita sovelletaan kaikkiin jalkapallon ja futsalin eri erotuomarirooleihin sekä erotuomarivalmentajiin.

Erotuomarivaliokunta edellyttää, että kaikissa toiminnon asettelemissa otteluissa noudatetaan sekä Erotuomarimääräysten periaatteita että kehitysryhmän ja alueellisen erotuomarivaliokunnan antamia suuntaviivoja asetteluun.

Näitä Erotuomarimääräysten periaatteita täydentävät yksityiskohtaisemmat kehitysryhmien tai alueellisen erotuomarivaliokunnan asetteluun liittyvät suuntaviivat.

Erotuomarimääräysten periaatteet katselmoidaan tarvittaessa tai vähintään vuosittain niiden ajantasaisuuden varmistamiseksi.

Kaikki poikkeukset erotuomarivaliokunnan hyväksymiin erotuomarimääräysten periaatteisiin tulee hyväksyä etukäteen erotuomarivaliokunnassa.

Erotuomarimääräysten keskeiset tavoitteet

- Varmistaa otteluiden vaatimukset täyttävät erotuomaristot
- Varmistaa mahdollisimman laadukas erotuomaritoiminta joka ottelussa
- Kohdella erotuomareita ja erotuomarivalmentajia oikeudenmukaisesti
- Hallita tehokkaasti mahdollisia eturistiriitoja
- Lisätä erotuomareiden välistä tervettä keskinäistä kilpailua
- Tarjota erotuomareille mahdollisuuksia edetä uralla
- Maksimoida kansainvälisten erotuomareiden onnistumisedellytykset kansainvälisissä otteluissa

Erotuomarimääräysten yleiset periaatteet

Erotuomarit ja erotuomarivalmentajat ovat olennainen osa suomalaista jalkapalloa ja futsalia, mistä syystä erotuomari- ja -valmentajamääräykset tulee tehdä ammattitaitoisesti ja huolella.

- Otteluihin nimetään erotuomareita ja erotuomarivalmentajia, joilla on riittävä osaaminen ja kokemus kyseiselle sarjatasolle, sekä suoritettuna hyväksytysti tasolle vaadittavat testit ja muut hallinnolliset vaatimukset (mm. Kunto- & sääntötesti).
- Force majeure -tilanteessa, jossa kaikkia testivaatimuksia täyttäviä erotuomareita ei ole käytettävissä, erotuomaripäällikkö (tai hänen sijaisensa) voi tapauskohtaisesti tehdä poikkeuspäätöksen, jotta kaikki ottelut voidaan pelata suunnitellusti.

- Erotuomareiden arvioinnissa huomioidaan suomalaisen erotuomarin profiilissa esille tuodut asiat. Erotuomarimääräysten ei tule perustua ainoastaan erotuomarivalmentajien yksittäiseen arviointiin tai arviointeihin.
- Erotuomaritoiminto määrittelee asettelujaksot ja informoi erotuomareita ja erotuomarivalmentajia niistä. Erotuomarien ja erotuomarivalmentajien tulee ilmoittaa esteellisyytensä TASO:ssa asettelujaksojen mukaisesti tai erikseen ilmoitetun esteaikataulun mukaisesti.
- Veikkausliigaa, Kansallista Liigaa, Ykkösliigaa, Ykköstä, Miesten Kakkosta, **Miesten Futsal-Liigaa** ja **Miesten Futsal-Ykköstä koskien**:
    - Palloliiton erotuomariorganisaatiolla on oikeus tehdä muutoksia jo julkaistuihin erotuomariasetteluihin myös siten, että erotuomarille ja/tai erotuomarivalmentajalle määrätty ottelu siirretään toiselle erotuomarille tai erotuomarivalmentajalle. Muutoksen toteuttaminen edellyttää Kehitysryhmän tai Erotuomarivaliokunnan päätöstä.

- **Kaikkia muita sarjoja koskien:**
    - Palloliiton erotuomariorganisaatiolla on oikeus tehdä muutoksia jo julkaistuihin erotuomariasetteluihin myös siten, että erotuomarille ja/tai erotuomarivalmentajalle määrätty ottelu siirretään toiselle erotuomarille tai erotuomarivalmentajalle. Muutoksen toteuttaminen edellyttää erotuomariasiantuntijan ja alueellisen erotuomariryhmän puheenjohtajan yhteispäätöstä.

- Erotuomarimääräykset tulee pitää luottamuksellisina erotuomarivaliokunnan, kehitysryhmien ja erotuomaritoiminnon välillä siihen saakka, kunnes ne on julkaistu.
- Kaikille erotuomareille ei asetella samaa määrää oman huipputason otteluita.
- Erotuomarivaliokunnan tai kehitysryhmien jäsenet tai toiminnon työntekijät eivät kommentoi yksittäisten ottelujen / yksittäisen asettelujakson erotuomarimääräyksiä yksittäisille erotuomareille tai erotuomarivalmentajille.
- Valtakunnallisella tasolla, niin sanotuissa ”juhlaotteluissa / jäähyväisotteluissa” erotuomari voi esittää toiveen erotuomaritiimistä sekä erotuomarivalmentajasta. Itse ottelua ei kuitenkaan voi toivoa.
- Luovutaan käytännöstä, jonka mukaan Suomen Cupin finaalin erotuomaritehtävän voi saada vain kerran.
- Asettelussa käytetään erotuomarin TASO:on merkittyä kotiosoitetta. Mikäli poikkeuksellista lähtöpaikkaa ei ole ilmoitettu toimintoon ennen esteiden merkitsemisen määräaikaa, ei poikkeuksellisesta lähtöpaikasta saa syntyä ylimääräisiä kuluja aseteltuun tehtävään.
- Erotuomareilla, seuroilla tai muilla Suomen Palloliiton erotuomariorganisaation hallintomallin ulkopuolisilla tahoilla ei ole oikeutta vaikuttaa tai osallistua erotuomarimääräyksiin tai niiden valmisteluun.
- Erotuomarimääräyksissä huomioidaan:
    - Kilpailumääräykset
      https://www.palloliitto.fi/saannot-maaraykset-ja-ohjeet?saanto=jalkapallon-kilpailumaaraykset
      https://www.palloliitto.fi/saannot-maaraykset-ja-ohjeet?saanto=futsalin-kilpailumaaraykset
- Erotuomaritoimijoiden esteellisyyssäännöt: https://www-assets.palloliitto.fi/62562/1773232084-esteellisyyssaannot_2026.pdf

Erotuomarimääräysten roolit ja vastuut

Erotuomarivaliokunta

Erotuomarivaliokunta vahvistaa erotuomarimääräysten yleiset periaatteet ja valvoo sekä raportoi niiden toteutumista käytännössä. Erotuomarivaliokunta edellyttää, että sen asettamilla kehitysryhmillä on tarkemman tasoiset ohjeet, joilla yksittäisen sarjan erotuomari- ja erotuomarivalmentajamääräykset tehdään.

Kehitysryhmät ja alueellinen erotuomarivaliokunta

Kehitysryhmät ja alueellinen erotuomarivaliokunta määrittelevät oman vastuualueensa osalta tarkemmat ohjeet ja suuntaviivat, joilla erotuomaritoiminto erotuomareiden nimeämisen toteuttaa sekä seuraa niiden käytännön toteumista.

Erotuomaritoiminto

Erotuomaritoiminto toteuttaa sarjakohtaisesti erotuomareiden nimeämisen yksittäisiin otteluihin. Erotuomaritoiminnosta vastaava erotuomaripäällikkö määrittelee oman vastuualueensa osalta operatiivisen täytäntöönpanon ja toteuttajan.

Erotuomaritoiminto tekee erotuomarimääräyksissä yhteistyötä sekä erotuomarivaliokunnan, kehitysryhmien että alueellisen erotuomarivaliokunnan kanssa.

Palloliiton erotuomarivaliokunnan palkittavat erotuomarit

Palloliiton erotuomarivaliokunta nimeää vuosittain vuoden futsalerotuomarin ja vuoden lupaavan erotuomarin. Palkintokriteerit ovat:

Vuoden futsal erotuomari

- Kansainvälinen menestys (mahdolliset lopputurnaukset, kansainvälisten otteluiden taso, ottelumäärä)
- Kotimaan menestys

Palkitsemisessa otetaan huomioon menestys kansainvälisissä tehtävissä kauden aikana. Tämän lisäksi huomioidaan menestyminen kotimaan kentillä.

Vuoden lupaava erotuomari

- Kotimaan menestys
- Motivaatio, asenne, sitoutuminen
- Esikuva nuoremmille aloittaville erotuomareille

Palkitsemisessa otetaan huomioon kotimaan menestys kauden aikana, sekä mahdollinen kansainvälinen menestys. Lisäksi painotetaan motivaatiota ja sitoutumista toimintaan kauden tai useamman kauden tarkastelulla. Erotuomari toimii yhteisössään esimerkillisesti ja on samalla esikuva nuorille aloitteleville erotuomareille.

Mediaohjeet sekä sosiaalisen median ohjeet

Erotuomareiden ei tarvitse pyytää lupaa mediaesiintymiseen, mutta Palloliiton erotuomaritoiminto ottaa mielellään etukäteen tiedon erotuomarin mahdollisesta osallistumisesta esimerkiksi ottelustudioon, jotta erotuomaritoiminto ja/tai erotuomariyhdistykset ja/tai Palloliiton viestintä voi esimerkiksi jakaa tietoa erotuomarin osallistumisesta keskusteluun muille erotuomareille ja erotuomariyhteisölle.

Mahdollisissa henkilöhaastatteluissa tai muissa mediaesiintymisissä erotuomareiden tulee parhaan kykynsä mukaan varmistua sisältöjen oikeellisuudesta ennakkoon esimerkiksi:

- tarkistamalla artikkelista omat sitaatit etukäteen
- korjaamalla mahdolliset huomaamansa asiavirheet
- suosittelemme pyytämään sovituissa haastatteluissa kysymykset tai haastattelun teemat ennakkoon tiedoksi

Palloliiton erotuomaritoiminto ja viestintä auttavat myös mielellään, jos haluat kysyä neuvoa tai mielipidettä.

Vinkkejä erotuomareiden sosiaalisen median käyttöön:

- Kannustamme erotuomareita jakamaan arkeaan ja kokemuksiaan erotuomaritoiminnasta – Erotuomareiden näkyvyys paranee ja yleisön ymmärrys erotuomaritoiminnasta kasvaa
- Median edustajat seuraavat paljon sosiaalista mediaa ja etsivät juttuideoita somesta
- Somessa kannattaa jakaa sellaista sisältöä, jonka takana voi seistä kaikissa tilanteissa
- Kerran somessa julkaistu pysyy julkisena
- Somealustoilla on mahdollisuus kontrolloida yksityisyysasetuksia (esim. Instagramissa voit hyväksyä seuraajat, jotka näkevät sisältösi)
- Kommentointimahdollisuuksia voi halutessaan rajoittaa.

Erotuomareita suositellaan vahvasti siihen, että he ottavat kantaa mediassa ja sosiaalisessa mediassa vain omiin ratkaisuihin ja suorituksiin. Erotuomareiden tulee pidättäytyä kaikessa mediakeskustelussa kommentoimasta toisten erotuomareiden suorituksia tai ratkaisuita. Tämä koskee niin kansallisia kuin kansainvälisiä otteluita.

Suomalaisten FIFA-erotuomareiden on syytä huomioida erikseen UEFAn ”General Terms & Conditions for Referees officiating at UEFA matches” ohjeistus median kanssa toimimisesta: ”*Match officials are not allowed to give interviews or to make public statements about any of the decisions taken during UEFA matches nor on the performances of any other UEFA match officials domestically or internationally”*

Mediakeskustelussa kuten haastatteluissa tai ottelustudioissa erotuomarit voivat nostaa esille asioita mitä erotuomari yleisellä tasolla tarkastelee ja mitä hänen tulee huomioida erilaisissa tilanteissa, ja mitä vaikuttavia tekijöitä erotuomarin tulee huomioida päätöstä tehdessään ja mitä lajinsäännöt asiasta sanovat. Itse tilanteiden ratkaisuista tai niiden oikeellisuuden kommentoimisesta tulee erotuomareiden pidättäytyä kokonaan.

Palloliiton erotuomaritoiminnon vastuuhenkilöt vastaavat suomalaisten sarjojen erotuomariasioiden kommentoinnista. Erotuomarilla on oikeus ja mahdollisuus kommentoida omaa ottelua, esimerkiksi ottelun jälkeisessä lehdistötilaisuudessa. Erotuomari ratkaisee itse, haluaako hän antaa medialle kommentteja.

Myös muissa erotuomaritoimintaan liittyvissä keskusteluissa ja kannanotoissa on hyvä käyttää harkintaa. Ottelun erotuomari, avustava erotuomari ja erotuomarivalmentaja edustavat aina paitsi itseään myös Palloliittoa ja koko erotuomariyhteisöä.

Erotuomarivalmentaja edustaa kilpailun järjestäjää, jolle hän on raportointivelvollinen tapahtumista. Erotuomarivalmentaja voi tarpeen vaatiessa olla läsnä lehdistötilaisuudessa. Hänellä ei kuitenkaan ole mahdollisuutta esittää kyseisen ottelun erotuomarin toimintaan tai ottelun tapahtumiin kohdistuvia arvioita.

Ohjeet ja ohjeistus - Hallinnolliset asiat

Palvelut erotuomariperheelle

Täältä löytyy palvelut sivustot erotuomareille www.palloliitto.fi/kilpailut/erotuomaritoiminta/

Taso (taso.palloliitto.fi)

Erotuomarin käytettävyys ilmoitetaan ja muutokset päivitetään Tasoon. Muuttunut tilinumero päivitetään itse Tasoon, ja lisäksi sähköposti osoitteeseen talous@palloliitto.fi. Yhteystiedot päivitetään Pelipaikkaan, josta ne automaattisesti siirtyvät Tasoon.

Miesten Futsal-Liigan ja -Ykkösen erotuomareiden on ilmoitettava muuttunut puhelinnumero tai sähköpostiosoite myös futsalerotuomariasiantuntijalle.

Pelipaikka -henkilörekisteri

Erotuomareiden on ostettava vuosittain Erotuomaripassi ennen ensimmäistä erotuomaritehtävää. Pelipassin ostaneille Erotuomaripassi on maksuton. Ilman passia toimisesta on määrätty sanktio.

Muuttuneet henkilö- ja osoitetiedot on itse päivitettävä Pelipaikkaan. Tiedot välittyvät sieltä Tasoon.

Erotuomariraportti

Erotuomarin ja erotuomarivalmentajan tulee tehdä ennen kello 12.00 ottelua seuraavana arkipäivänä erillinen raportti Tasossa, jos ottelussa on ollut suoria kentältäpoistoja tai muuta raportoitavaa (esim. taustahenkilön kentältäpoisto, olosuhderikkomukset, järjestyshäiriöt, ottelun keskeytykset/viivästykset, tmv.). Raportin tulee olla yksityiskohtainen kuvaus todellisista tapahtumista. Tapahtumat on kuvattava selväsanaisesti, ymmärrettävästi ja yksityiskohtaisesti (kuka, kenelle, missä, milloin, mitä, kuinka ja millä seurauksin), jotta päätöksentekijälle muodostuu selkeä kuva tapahtumista.

Raportin kirjoittaja kertoo raportissa omista havainnoistaan. Mikäli tekstiin sisältyy jotakin, mitä kirjoittaja ei ole itse havainnut, on tämä käytävä tekstistä selkeästi ilmi. Erotuomari, toinen erotuomari ja/tai erotuomarivalmentaja eivät voi palauttaa keskenään identtistä raporttia. Tarvittaessa muut erotuomariston jäsenet kirjoittavat oman raporttinsa.

Ohje raportin kirjoittamiseen löytyy e-Akatemiasta ja kotisivuilta https://www.palloliitto.fi/kilpailut/erotuomaritoiminta/ kohdasta ”Säännöt ja oppaat”

Matkustusjärjestelyt

Matkustaminen otteluun on aina tehtävä siten, että erotuomariston yhteenlasketut kokonaismatkakustannukset (palkkiot, matkat, päivärahat, majoitukset) muodostuvat mahdollisimman pieniksi. Matkat on tehtävä matkustussäännön mukaisesti.
https://www.palloliitto.fi/kilpailut/erotuomaritoiminta/ kohdasta ”Maksut ja kuitit”.

Matkustettaessa on noudettava matkustusohjesääntöä.

Muuta matkustamiseen liittyvää

- Matkakulut korvataan todellisten matkakilometrien ja matkustussäännön mukaisesti. Poikkeavista matkajärjestelyistä tulee olla etukäteen yhteydessä erotuomaritoimintoon.
- Erotuomareiden ei suositella matkustavan otteluun perheenjäsentensä tai ystäviensä kanssa.
- Ota ongelmatapauksissa yhteys erotuomaritoimintoon.

Erotuomaripalkkiomatkalaskujen käsittely

Tasossa asetellut ottelut laskutetaan ko. järjestelmän kautta. Erotuomareiden on laskutettava saatavansa mahdollisimman pian ottelun jälkeen, viimeistään kuukauden kuluessa.

Maksuaikataulu

Palkkioita maksetaan pääsääntöisesti kuukauden 20. päivä.

Lehdistötilaisuus ja haastattelut

Erotuomareilla on oikeus osallistua ottelun jälkeiseen lehdistötilaisuuteen. Osallistumista voi pyytää esimerkiksi järjestävä seura, mutta osallistumisen ratkaisee kaikissa tapauksissa erotuomari itse.

Käyttäytyminen ottelupaikalla

Erotuomariston jäsenten tulee toimia ammattimaisesti koko ottelutapahtuman ajan. Sosiaalisen kanssakäymisen tulee olla neutraalia. Erotuomareita muistutetaan myös siitä, että heidän toimivaltansa alkaa ottelupaikalle saavuttaessa.

Suomen Palloliiton ohjeita

1 Pelikenttä

Erotuomarin on tehtävä kilpailun järjestäjälle ilmoitus kaikista puutteellisuuksista, jotka koskevat pelikenttää, sen varusteita tai laitteita.

4 Pelaajien varusteet

Säärisuojiksi hyväksytään yleisesti myynnissä olevat säärisuojat.
Joukkueen kapteenilla on oltava selvästi erottuva käsivarsinauha vasemman käsivarren yläosassa.

Poikkeukset sääntöön 4

Kaikissa sarjoissa

- Joukkueiden pelihousujen värin erottumista toisistaan ei edellytetä
- Suojaavien varusteiden väreille ei ole rajoituksia. Tämä koskee mm. maalivahdin kyynär- ja polvisuojia
- Maalivahdin aluspaidan värille ei ole rajoituksia, mikäli se ei aiheuta sekaantumisvaaraa vastajoukkueeseen tai kanssapelaajiin. Koskee niin varsinaista kuin lentävääkin maalivahtia

Miesten ja naisten Futsal-Liigassa ja -Ykkösessä

- Lentävän maalivahdin paidan tulee olla samaa väriä kuin varsinaisen maalivahdin paita. Sen ei kuitenkaan tarvitse olla täysin identtinen, päävärin vastaavuus riittää.

Alueellisissa sarjoissa

- Olennaisinta on joukkueiden ja maalivahtien selkeä erottuminen toisistaan

Vaihtopelaajien liivit

Vaihtopelaajien tulee käyttää liiviä, eikä maalivahti tai pelaajavalmentaja ole tämän suhteen poikkeus. Erityisesti tulee valvoa, että liiviä käytetään joukkueen pelatessa lentävällä maalivahdilla.

Vaihdon yhteydessä liivi tulee antaa kädestä käteen, sen heittämien on kiellettyä. Liivin oikea ja sääntöjenmukainen käyttö ennaltaehkäisee vaihtorikkomuksia.

Lievään huolimattomuuteen voi aluksi puuttua vain puheella/puhuttelulla. Jos väärä toiminta jatkuu tai sääntöjenvastaisella vaihtamisella saavutetaan selkeää etua, tulee rikkonutta pelaajaa varoittaa. Mikäli

teolla viedään vastajoukkueelta ilmeinen maali tai maalintekomahdollisuus, tulee rikkonut pelaaja poistaa kentältä.

Joukkueiden liivit voivat olla samanväriset.

5 Erotuomari

Erotuomarin on merkittävä muistiin ottelun tärkeimmät asiat, kuten alkupotkun potkaissut joukkue, hyväksytyt maalit, maalintekijät, syöttäjät, varoitukset, kentältäpoistot jne.

Erotuomarin toimivalta kestää ottelupaikalle saapumisesta sieltä poistumiseen. Rankaisuoikeus alkaa erotuomarin astuessa pelikentälle ja loppuu ottelun päätyttyä hänen poistuessaan pelikentältä. Ennen rankaisuoikeuden alkamista tai sen jälkeen tapahtuvista rikkomuksista on erotuomarin raportoitava kirjallisesti kilpailun järjestäjälle.

Maalinedustatilanteissa tapahtuneen loukkaantumisen yhteydessä (ei rikkomusta) erotuomarin on odotettava välitöntä laukausta ja mahdollinen maali on silloin hyväksyttävä. Maahan makaamaan jäänyttä maalivahtia on aina pidettävä vakavasti loukkaantuneena.

Jos vertavuotava pelaaja joutuu vaihtamaan paidan, voi pelaaja tarvittaessa jatkaa pelaamista eri numerolla, mutta tämä tulee ilmoittaa erotuomarille ja toimitsijoille.

Erotuomari on kaikessa erotuomaritoiminnassaan myös eri kilpailuja koskevien kilpailu- ja rangaistussääntöjen alainen.

Erotuomarin paidan rintaosassa on oltava FIFA:n tai SPL:n erotuomarimerkki.

Erotuomariston rooli tauon alkaessa ja ottelun päätyttyä

Yhden erotuomariston jäsenen täytyy mennä tauon alkaessa ja ottelun päätyttyä pukukoppikäytävään valvomaan pelaajia sekä taustahenkilöitä. Käytävään menevästä erotuomarista sovitaan ennen ottelua.

Myönteinen kehonkieli

Joskus voi olla hyödyllistä käyttää vähäeleisiä, tilanteeseen liittyviä selittäviä merkinantoja selventämään tapahtumaa. Tämä kommunikointitapa voi antaa päätöksille uskottavuutta sekä vakuuttavuutta (esimerkiksi että keltainen kortti annetaan useamman rikkomuksen seurauksena, jatkuva sääntöjenvastainen peli). Tämä voi olla hyödyllistä, jotta pelaajat ymmärtävät, että keltaista korttia ei annettu vain viimeksi tapahtuneen rikkomuksen takia.

Vastaavia vähäisiä lisämerkinantoja (esim. paidasta kiinni pitäminen, pallon pelaaminen kädellä jne.) pitäisi kuitenkin käyttää vain selventämään päätöksiä.

9 Pallo pelissä ja poissa pelistä

Jos pallo osuu otteluissa peilikentän päällä kattorakenteisiin, peli jatkuu vastajoukkueen rajapotkulla.

12 Kielletty peli ja sopimaton käytös

Henkilökohtaista rangaistusta annettaessa erotuomarin on tarvittaessa ohjattava pelaaja erilleen muista pelaajista. Erotuomari näyttää keltaisen tai punaisen kortin pelikatkon aikana.

Kentän pinnassa makaavalle pelaajalle ei näytetä keltaista tai punaista korttia. Kortti näytetään pelaajan noustua seisomaan.

Oikea päätöksenteko - Rikkomukset ja niiden seuraukset

Seuraavat kriteerit ratkaisevat rikkomuksen vakavuuden ja sen, milloin rikkomus vie ilmeisen maalintekomahdollisuuden tai katkaisee lupaavan hyökkäyksen (samoin kuin tarkoituksenmukaisen rangaistuksen sellaisissa tilanteissa).

Rikkomuksen vakavuuden määrittäminen

Ratkaistessaan rikkomuksen (potkaiseminen, kamppaaminen, hyppääminen vastustajan päälle, taklaaminen vartalolla, lyöminen, työntäminen, taklaaminen) vakavuutta (holtiton, piittaamaton, kohtuuton voima) erotuomareita muistutetaan, että heidän tulisi huomioida

- Teon tarkoitus tai aikomus
- Vauhti (voimakkuus/intensiteetti)
- Mahdollisuus pelata palloa
- Jalkojen asento
- Kentän rajojen läheisyydessä mahdollisesti olevat seinät tai esteet
- Vaarantaako pelaaja vastustajan turvallisuuden?

Arvioidessaan teon tarkoitusta tai aikomusta, erotuomareiden tulee erityisesti ottaa huomioon halliolosuhteet ja seinien tai muiden esteiden läheisyys.

Liukutaklaaminen on futsalissa sallittua. Erotuomareiden on kuitenkin tuomittava vaarallisella tavalla tai liian kovalla voimalla tehdyt liu'ut.

Jos pelaaja käyttää kohtuutonta voimaa tai vaarantaa vastustajan turvallisuuden, ei ole väliä tehdäänkö taklaus takaa, edestä tai sivulta. Taklausta voidaan pitää piittaamattomana tai kohtuuttomalla voimalla tehtynä, vaikka taklaaja on osunut palloon.

Erotuomareita muistutetaan siitä, että heidän on sallittava kovat/reilut taklaukset ja rangaistava ainoastaan sääntöjenvastainen toiminta.

Käsien käytöstä

Vastapelaajaan koskeminen käsin ei ole kiellettyä. Pelaaja saa tunnustella vastapelaajan liikkumista ja suojata omaa vartaloaan sekä sen välitöntä läheisyyttä. Kiellettyä on kuitenkin, työntää, pitää kiinni tai lyödä. Pelaaja on vastuussa käsistään ja siksi niiden käyttämiseen on kiinnitettävä huomioita.

Työntäminen:

- Tavoitteena on siirtää ja liikuttaa käsin vastapelaajaa
- Voidaan tehdä myös muuten kuin käsin

Kiinnipitäminen

- Tavoitteena on käsin rajoittaa vastapelaajan liikesuuntaa tai -nopeutta. Tämä voi tapahtua puristusotteella vastapelaajasta tai hänen asusteistaan
- Voi tapahtua myös asettamalla käsivarret ohittavan vastapelaajan eteen

Lyönti:

- Käden heilautus, joka tarkoituksella tai tarkoituksetta osuu vastapelaajaan
- Myös yritys on rangaistavaa

Pelaaja saa itsensä suojelun nimissä rajoittaa suoraan kohti itseään suuntautuvaa vastapelaajan liikettä (ottaa törmäystä käsillä vastaan), kunhan hän ei samanaikaisesti syyllisty työntämiseen tai lyömiseen. Muunlainen vastapelaajan liikkeen rajoittaminen käsin on kiellettyä

Käsien käytön hallitsemisessa ennakoiva työ on ratkaisevaa. Erotuomareiden tulee sanallisesti osoittaa pelaajille valvovansa heitä ja pyrkiä puuttumaan käsien käyttöön jo ennen kuin se ylittää vihellyskynnyksen.

Blokkaaminen

Blokkaaminen on osa futsalin taktiikkaa ja se tulee hyväksyä peliin kuuluvana elementtinä. Se on kuitenkin tehtävä sääntöjen mukaisesti.

Pelaajalla on oikeus valita paikkansa kentällä. Jos hän tällaisella, normaaliin pelaamiseen liittyvällä paikanvalinnalla samanaikaisesti estää vastapelaajaa esim. pääsemästä peittämään laukausta, ei rikkomusta ole tapahtunut.

Tarkoituksellinen siirtyminen vastapelaajan juoksulinjalle on kuitenkin kiellettyä. Näissä tilanteissa yleensä syntyy kontakti, jolloin rikkomuksesta rangaistaan suoralla vapaapotkulla tai rangaistuspotkulla. Mikäli kontaktia ei synny, jatketaan peliä epäsuoralla vapaapotkulla.

Näytteleminen

Erotuomareita muistutetaan, että toiminta, jolla pyritään harhauttamaan erotuomaria, on rangaistava keltaisella kortilla epäurheilijamaisen käyttäytymisen takia.

Näyttelemistä erotuomarin harhauttamiseksi voi tapahtua:

- kun pelaajien välillä ei ole kontaktia ollenkaan
- kun pelaaja käyttää vastustajan aiheuttamaa lievää kontaktia hyväkseen
- kun pelaaja on aloitteellinen vastustajan kanssa tehtyyn mahdolliseen kontaktiin (hakee kontaktia)
- kun pelaaja ennakoi vastustajan tekemän mahdollisen kontaktin
- kun pelaaja liioittelee kontaktin vaikutuksen

Pelaaja, joka liioittelee taklauksen vaikutusta aiheuttaakseen vastustajalle ankaramman rangaistuksen, syyllistyy epäurheilijamaiseen käyttäytymiseen.

Hyödyn käytöstä

Hyödyn käytössä on oleellista arvioida, saako rikottu joukkue todellista hyötyä siitä, että peli jatkuu. Pelkkää pallon hallintaa ei yleensä voi pitää joukkueen etuna. Toisaalta nopeat vastahyökkäykset ovat futsalille ominaisia, ja näiden turhia katkaisemisia tulisi välttää.

Mikäli rikkovan joukkueen kumuloituvat rikkomukset ovat täynnä, tulee hyötyä soveltaa vain ilmeisessä maalintekotilanteessa.

Hyötyä on sovellettava myös ottelun hallinnan kannalta. Vakavat rikkomukset johtavat helposti kostotoimenpiteisiin. Erotuomarin onkin hyötyä soveltaessaan otettava huomioon myös rikkomuksen vakavuus, ja tarvittaessa katkaistava peli nopeasti hallinnan säilyttämiseksi.

Hyödyn jälkeisellä pelikatkolla erotuomaristo katkaisee pelin ja toinen erotuomareista käy näyttämässä virheen toimitsijapöydän edessä. Kumuloituvan rikkeen merkitseminen tulee valvoa.

Erotuomarin arvovallan horjuttaminen

Futsalsääntöjen mukaan pelaajaa, joka protestoi sanoin tai elein, **on varoitettava**.

Pelaajat ilmaisevat erimielisyyttään tai murentavat erotuomarin arvovaltaa monin tavoin, kuten:

- näkyvin vähättelevin elein
- juoksemalla kohti erotuomaria tai toista erotuomaria protestoidakseen
- piirittäen erotuomarin (joukkoprotestointi) – tässä tapauksessa odotetaan, että vähintään yhtä pelaajaa varoitetaan
- vaatimalla selvästi sanoin tai elein keltaista tai punaista korttia vastustajalle

Oikea-aikaisella varoituksella saattaa olla ennaltaehkäisevä vaikutus ja se voi tehdä lopun muiden pelaajien erimielisyyden osoittamisesta.

Henkilökohtaisten rangaistusten koodit:

Varoitus
A= epäurheilijamainen käytös
B= protestointi sanoin tai elein
C= jatkuva jalkapallosääntöjen rikkominen
D= pelin jatkamisen viivyttäminen
E= sääntömääräisen etäisyyden noudattamatta jättäminen erotuomaripallossa, kulmapotkussa, vapaapotkussa tai rajaheitossa
F= kentälle tuleminen, palaaminen tai tarkoituksellinen kentältä poistuminen ilman erotuomarin lupaa

Kentältäpoisto
H= raaka peli
I= väkivaltainen käytös
J= puree tai sylkee jotakuta
K= vie vastajoukkueen maalin tai ilmeisen maalintekomahdollisuuden käsivirheellä
L= vie pääasiallisesti kohti rikkojan maalia liikkuvalta vastapelaajalta maalin tai ilmeisen maalintekomahdollisuuden syyllistymällä vapaapotkun aiheuttavaan rikkomukseen
M= käyttää hävytöntä, loukkaavaa tai solvaavaa kieltä ja/tai eleitä
N= toinen varoitus samassa ottelussa

Pelaajien välinen joukkonahistelu

Erotuomareiden tulee reagoida nopeasti joukkonahistelutilanteeseen ja siirtyä välittömästi paikalle, missä nahistelu tapahtuu. Yleensä tehokkainta on, että ensin paikalle ehtivä erotuomari ryhtyy aktiivisesti rauhoittamaan tilannetta ja myöhemmin tuleva tuomari tekee havaintoja sekä pyrkii estämään lisäpelaajien kertymisen nahisteluun.

Erotuomareiden on tehtävä yksityiskohtaisia havaintoja tapahtumista. Suositellaan, että ainakin yhtä pelaajaa kummastakin joukkueesta (nahistelun aloittajat) rangaistaan varoituksella tai tarvittaessa kentältäpoistolla. Myös pelaajat, jotka tulevat kauempaa tilanteeseen osallistuakseen nahisteluun, tulee huomioida.

Mikäli käytössä on kolmas erotuomari, hän kauempaa havaintoja tapahtumista. Mikäli nahistelu kuitenkin tapahtuu lähellä häntä, osallistuu hän tilanteen rauhoittamiseen.

Ennen rangaistusten antamista ja ottelun jatkamista erotuomareiden on keskusteltava tapahtumista. Tämä tulee tehdä rinnakkain, vaikka käytössä olisikin headsetit.

Mikäli tilanteesta annetaan useampi henkilökohtainen rangaistus, selkeyden vuoksi yksi erotuomari antaa nämä kaikki.

Kumuloituvien rikkomusten laskeminen

Kummankin erotuomarin velvollisuus on varmistua kumuloituvien rikkomusten oikeasta laskemisesta. Tämän edesauttamiseksi erotuomarin on syytä keskustella toimitsijan kanssa ennen ottelun alkamista ja annettava hänelle ohjeistus. Toimitsijoille on korostettava, että ollessaan epävarmoja, heidän tulee aina kysyä asiaa erotuomarilta.

Sekuntien laskeminen

Sekunteja lasketaan aina sekä ääneen että käsin. Sekunteja lasketaan vaakasuoralla kädellä. Riittävän kuuluvalla laskemisella palvellaan peliä ja edesautetaan sen nopeaa etenemistä.

Erotuomari voi aloittaa sekuntien laskemisen, jos joukkue erotuomarin mielestä tarpeettomasti viivyttelee pallon hakemisessa tai suorituspaikalle saapumisessa. Näissä tilanteissa on usein hyväksi korostaa sekuntien alkamista lyhyellä pillin vihellyksellä.

Normaaleissa laskemistilanteissa pillin käyttö ei ole tarpeen.

16 Rajapotku

Rajapotkussa pallo on asetettava sivurajalle. Mikäli pelaaja pysäyttää pallon huolellisesti rajalle ja se tämän jälkeen pelaajasta riippumattomasta syystä lähtee vierimään, saa pelaaja silti potkaista rajapotkun. Tällöin rajapotku katsotaan oikein suoritetuksi, vaikka pallo ei enää potkuhetkellä olisikaan sivurajan päällä.

Jos pallo potkuhetkellä liikkuu, koska potkaisija ei ole pysäyttänyt sitä kunnolla, tuomitaan rajapotku vastajoukkueelle.

Muita ottelutapahtumaan liittyviä ohjeita

Hameen käyttö

Hameen käyttäminen pelatessa on kiellettyä. Ensisijaisesti kyse on pelaajan itsensä turvallisuudesta, pitkä hame saattaa olla sen käyttäjälle vaarallinen. Lisäksi hameella saavutetaan joissakin tilanteissa epäreilua etua ja se voi aiheuttaa erotuomareille hankalasti tulkittavia tilanteita.

Mikäli pelaajan uskonnollinen vakaumus ohjaisi hameen käyttöön, voi vaihtoehtoista asustetta hakea esim. käyttämällä:

- Löysempää ja pidempää pelipaitaa
- Löysiä housuja pelihousujen alla

Uskonnollisista syistä sallittuja varusteita ovat:

- Huivit, hijabit ja muut ei-vaaralliset päähineet
- Pitkähihaiset paidat
- Pitkät housut

Valtakunnallisissa kilpailuissa on huomioitava myös varusteiden väreille asetetut rajoitukset. Alueellisissa kilpailuissa joukkueiden selkeä erottuminen toisistaan on taattava, mutta yksittäisen varusteen väriin ei tarvitse kiinnittää huomiota, mikäli se ei aiheuta sekaantumisvaaraa.

Maalintekijän ja syöttäjän määrittäminen

Maalintekijä

- Mikäli kyseessä ei ole oma maali, merkitään maali aina sille hyökkäävälle pelaajalle, joka on viimeksi koskenut palloon.

- Jos kohti maalia menossa oleva laukaus kimpoaa puolustavan pelaajan kautta maaliin, merkitään maali alkuperäiselle potkaisijalle

Oma maali

Oman maalin määrittämisessä olennaisinta on pallon liikesuunta ennen sen osumista puolustavaan pelaajaan.

- Jos selkeästi ohi maalin menossa oleva pallo kimpoaa puolustajan kautta maaliin, merkitään maali omaksi maaliksi

Maalivahdin torjuntaliikkeet eivät kuitenkaan aiheuta omaa maalia, vaikkei pallo olisikaan menossa kohti maalia. Maalivahdille oma maali merkitään vain, jos hän aktiivisesti omalla pelaamisellaan aiheuttaa pallon menemisen omaan maaliin.

Syöttäjä

Maaliin merkitään syöttäjä, jos

- kaksi viimeistä palloa pelannutta pelaajaa ovat hyökkäävän joukkueen pelaajia (huom. poikkeukset!)
- maali tehdään välittömästi pallon kimmottua hyökkäävälle pelaajalle maalivahdin torjunnasta tai maalipuista

Syöttäjää ei kuitenkaan merkitä, jos

- pallo kimpoaa torjunnasta tai maalipuista, mutta maalia ei tehdä välittömästi tämän kimpoamisen jälkeen

Pöytäkirjakäytännöt ja taustahenkilöiden lukumäärä

Valtakunnallisissa kilpailuissa seuran tulee tehdä TASO-järjestelmään alustava kokoonpanoluettelo ottelua edeltävään päivään iltana. Ilmoitetun kokoonpanon ennakkotiedon oletetaan olevan luetettavaa. Mikäli on syytä epäillä, että toimijan pyrkimyksenä on ollut antaa harhauttavaa tietoa tietoisesti, tulee erotuomarin raportoida tästä kilpailun järjestäjälle.

Ennakkoon ilmoitettuun kokoonpanoon saa tehdä vähäisiä muutoksia ottelupaikalla. Aloituspelaajan vaihtamisen tulee kuitenkin tapahtua alustavasti nimettyjen vaihtopelaajien joukosta, alustavan listan ulkopuolelta ei voi nimetä pelaajaa avauskokoonpanoon.

Joukkueen edustaja vahvistaa kokoonpanon Tasossa viimeistään 60 minuuttia ennen ottelun alkua. Painavista syistä (esim. loukkaantuminen lämmittelyssä) kokoonpanoa voidaan vahvistamisen jälkeen muuttaa. Erotuomari raportoi tällaisista muutoksista.

Joukkue voi nimetä korkeintaan kuusi (6) taustahenkilöä. Kaikkien nimettyjen taustahenkilöiden tulee ottelun aikana olla teknisellä alueella.

Pelaajien lukumäärä

Valtakunnallisen sarjojen ottelua ei aloiteta, mikäli kummallakin joukkueella ei ole vähintään viittä pelaajaa (1+4).

Ei-pelaavat pelaajat

Varamaalivahti

Mikäli joukkue haluaa merkitä ottelun jälkeen kentällä käymättömän varamaalivahdin ”ei-pelanneeksi”, tulee joukkueen ilmoittaa tämän pelaajan nimi ja numero erotuomarille ennen ottelua alkua. TASO-järjestelmän pelaajaluettelossa hänen nimensä perässä rastitetaan sarake ”Ei”.

Mikäli ”ei-pelaavaksi” merkitty maalivahti aiotaan vaihtaa kentälle, tulee vaihto tehdä pelikatkolla ja erotuomarin luvalla. Muunlainen kentälle tulo katsotaan sääntöjenvastaiseksi pelaajavaihdoksi.

Mikäli kyseinen pelaaja ei käy kentällä, hänet voidaan ottelun jälkeen poistaa kokoonpanosta. Joukkueen tulee ilmoittaa asiasta erotuomarille välittömästi ottelun jälkeen. Hänen nimensä vedetään yli kokoonpanoluettelosta ja TASO-järjestelmän pelaajaluettelossa hänen nimensä perästä poistetaan rasti sarakkeesta ”KP”.

Vaihtopelaaja

Miesten ja Naisten Futsal-Liigassa ja Miesten Futsal-Ykkösessä joukkue voi merkitä korkeintaan kolme vaihtopelaajaa ”ei-pelaavaksi”. Edellä mainittu varamaalivahti ei kuulu tähän kiintiöön, joten ”ei-pelaavia” voi olla korkeintaan yksi maalivahti ja kolme kenttäpelaajaa.

Toimintapatapa vaihtopelaajien osalta on vastaava kuin varamaalivahdin osalta.

Tulospalvelu

Ottelun kotijoukkue pitää ottelun aikana live-seurantaa ja täyttää ottelutapahtumat TASO-järjestelmään. Ottelun jälkeen erotuomari tarkastaa merkinnät ja sähköisesti allekirjoittaa pöytäkirjan ottelupaikalla.

Erotuomarin tulee noudattaa tarkastamisessa suurta huolellisuutta. Erityisesti tulee tarkastaa:

- Ottelun lopputulos ja puoliaikatulos
- Ottelun maalintekijät ja syöttäjät
- Henkilökohtaiset rangaistukset

TASO-järjestelmä asettaa pelaajan automaattisesti pelikieltoon kentältäpoiston tai varoitustilin täyttymisen seurauksena. Erotuomarin merkitsemällä syykoodilla on vaikutusta pelikiellon pituuteen. **Koodin pitää ehdottomasti olla oikea**.

Mikäli merkintöjä ei jostakin syystä pystytä tekemään oikein, **ei erotuomari saa vahvistaa pöytäkirjaa**.

Lisätiedot

Vähäisistä otteluun liittyvistä asioista (esim. numeron vaihtuminen kokoonpanon vahvistamisen jälkeen) erotuomari voi kirjoittaa pöytäkirjan ”lisätietoja” -kohtaan. Kyseistä kenttää ei kuitenkaan saa käyttää erotuomariraportin kirjoittamiseen. Kenttään ei tule kirjoittaa mitään tarpeetonta, esim. “ei lisätietoja”.

Otteluiden ratkaiseminen miesten ja naisten Futsal-Liigan runkosarjassa

Miesten ja naisten Futsal-Liigassa ottelut pelataan ratkaisuun asti myös runkosarjassa. Mikäli tilanne on varsinaisen peliajan jälkeen tasan, pelataan 1 x 5 min jatkoaika. Sen aloittaa ottelun aloittanut joukkue, ja joukkueet pitävät samat kenttäpuolet kuin varsinaisen peliajan toisella puoliajalla.

Futsalsääntöjen mukaisesti jatkoajalla ei ole aikalisiä.

Jos tilanne on jatkoajan jälkeen tasan, ratkaistaan ottelu voittomaalikilpailulla.

Voittomaalikilpailu

Potkujen paikka

Potkut potkaistaan 10 metrin pisteeltä. Maalivahdin paikkaan sovelletaan 10 m vapaapotkun sääntöjä.

Osallistuvat pelaajat

Joukkue nimeää voittomaalikilpailuun 5 potkaisijaa kokoonpanostaan. Sekä kenttäpelaajien että maalivahtien käyttö on sallittua. Maalivahdin ei ole pakko potkaista.

Maalivahti

Joukkue voi käyttää voittomaalikilpailussa korkeintaan kahta maalivahtia. Heidän kesken torjuvaa maalivahtia voi vaihtaa rajattoman monta kertaa.

Jos molemmat maalivahdit loukkaantuvat kilpailun aikana, jonkun potkaisijoista on mentävä maaliin.

Voittomaalikilpailun aloittaminen

Teikkaus

Potkuihin käytettävä maali arvotaan, ellei ole jotain hyvää syytä käyttää nimenomaan toista maalia (turvallisuus, olosuhteet, televisiointi yms.).

Erotuomari arpoo toistamiseen, ja voittaneen joukkueen kapteeni saa valita kumpi joukkue potkaisee ensin.

Joukkueiden sijoittuminen

Potkaisijat sijoittuvat kentälle ja vastakkaiselle puoliskolle kuin missä potkuihin käytettävä maali sijaitsee. Potkuvuorossa olevan joukkueen maalivahti on eri puolella kuin vaihtopenkit.

Kaikki muut (vaihdossa oleva maalivahti, muut pelaajat sekä taustahenkilöt) ovat omalla teknisellä alueellaan.

Erotuomareiden sijoittuminen

Erotuomari sijoittuu päätyviivalle, toinen erotuomari 10 m vapaapotkun ohjeiden mukaisesti viiden metrin päähän päätyviivasta (tai pallon tasalle, jos potkut potkaistaan rangaistuspotkupisteeltä)

Toinen erotuomari sijoittuu aina vaihtopenkkien puolelle.

Maalivahtien ohjeistaminen

Maalivahdeille tulee ennen potkujen aloittamista kertoa sallittu/kielletty sijoittuminen potkujen aikana sekä seuraukset säännön rikkomisesta (huomautus, mikäli aiheuttaa potkun uusimisen ja toistuessa varoitus). Ohjeet kannattaa kertoa molemmille maalivahdeille samanaikaisesti.

Voittomaalikilpailun aikana

Potkaisijoiden määrä ja järjestys

Joukkueiden ei tarvitse ilmoittaa potkujärjestystä etukäteen. Erotuomarit kirjaavat kunkin potkaisijan numeron ja potkun lopputuloksen

Joukkueet potkaisevat vuorotellen. Kukin potkaisija potkaisee kerran, ellei toinen joukkue ole ennen tätä siirtynyt tavoittamattomaan johtoon.

Mikäli tilanne tämän jälkeen on tasan, jatketaan pari kerrallaan. Kukaan potkaisija ei missään vaiheessa voittomaalikilpailua saa potkaista joukkueen kahta perättäistä potkua. Muita rajoituksia potkujärjestykselle ei kuudennesta potkuparista eteenpäin kuitenkaan ole. Sama pelaaja voi siis esim. potkaista joukkueen kolmannen, kuudennen ja kahdeksannen potkun.

Kilpailu päättyy, kun toinen joukkue on samalla potkumäärällä tehnyt enemmän maaleja kuin vastajoukkue

Erotuomareiden työnjako

Potkut 10 metrin pisteeltä (Miesten ja Naisten Futsal-Liigan runkosarja):
Erotuomari valvoo maaliviivaa, 2. erotuomari valvoo potkaisijaa ja maalivahtia.

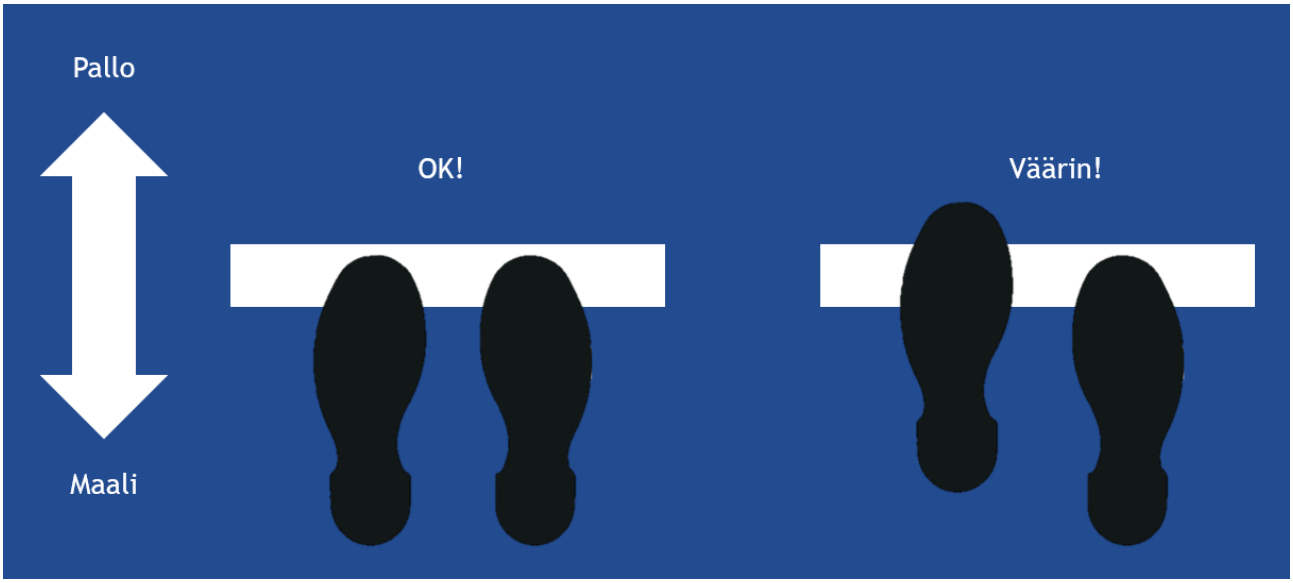
Maalivahdin paikka

Potkut 10 metrin pisteeltä

Tulkintaohje: Kiinnitetään huomiota ainoastaan maalivahdin jalkojen sijaintiin, ei muihin vartalon osiin. Potkuhetkellä kumpikaan jalka ei saa koskettaa maassa 5 m viivan etupuolta.

Potkut 6 metrin pisteeltä

Säännön 14 mukaisesti. Vähintään toisen jalan on oltava maaliviivalla tai ilmassa sen yläpuolella.

Otteluiden ratkaiseminen miesten ja naisten Futsal-Liigan pudotuspeleissä

Pudotuspeleissä pelataan tarvittaessa 2 x 5 min jatkoaika. Mikäli tilanne jatkoajan jälkeen on edelleen tasan, suoritetaan rangaistuspotkukilpailu futsalsääntöjen mukaisesti.

Voittomaalikilpailun jälkeen

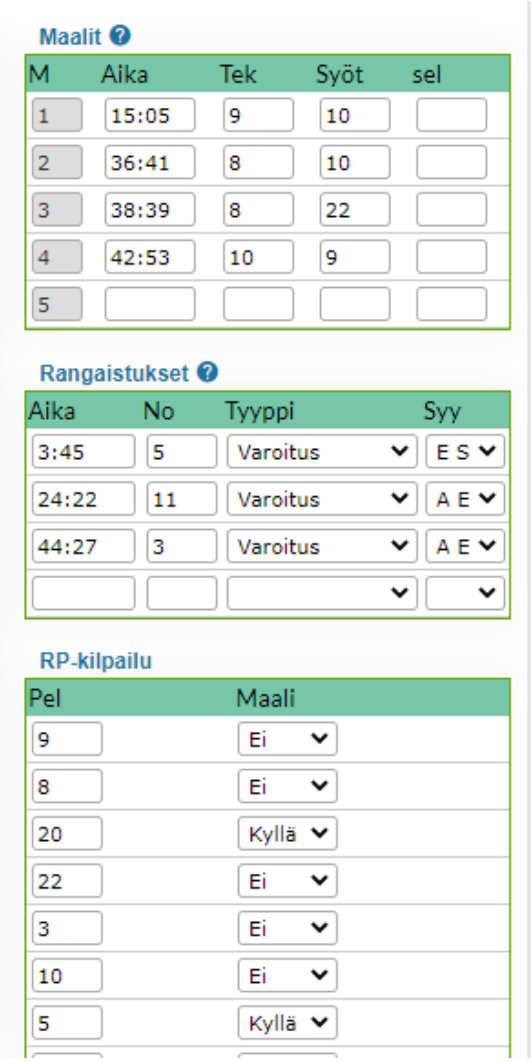
Potkujen voittajalle lisätään lopputulokseen yksi maali. Esim:

5-4 (vm. 2-1); ja. 4-4; 3-3 (2-1)

Tai pudotuspeleissä:

5-4 (rp.2-1); jo. 4-4; 3-3 (2-1)

Rangaistuspotkukilpailussa tehtyjä maaleja ei merkitä ”maalit” -sarakkeeseen, eikä niistä saa pistepörssiin pisteitä. Pöytäkirjassa on oma paikkansa kilpailun maaleille.

Maalit

M	Aika	Tek	Syöt	sel
1	15:05	9	10	
2	36:41	8	10	
3	38:39	8	22	
4	42:53	10	9	
5				

Rangaistukset

Aika	No	Tyyppi	Syy
3:45	5	Varoitus	E S
24:22	11	Varoitus	A E
44:27	3	Varoitus	A E

RP-kilpailu

Pel	Maali
9	Ei
8	Ei
20	Kyllä
22	Ei
3	Ei
10	Ei
5	Kyllä

FUTSAL KILPAILUTOIMINTAA KOSKEVIA ASIOITA:

Futsalin kilpailumääräykset >>

Valtakunnallista futsalkilpailutoimintaa koskevat määräykset ja järjestämisohjeet >>